

Quan l'art es blindà amb el llenguatge

Ricard Mas Peinado

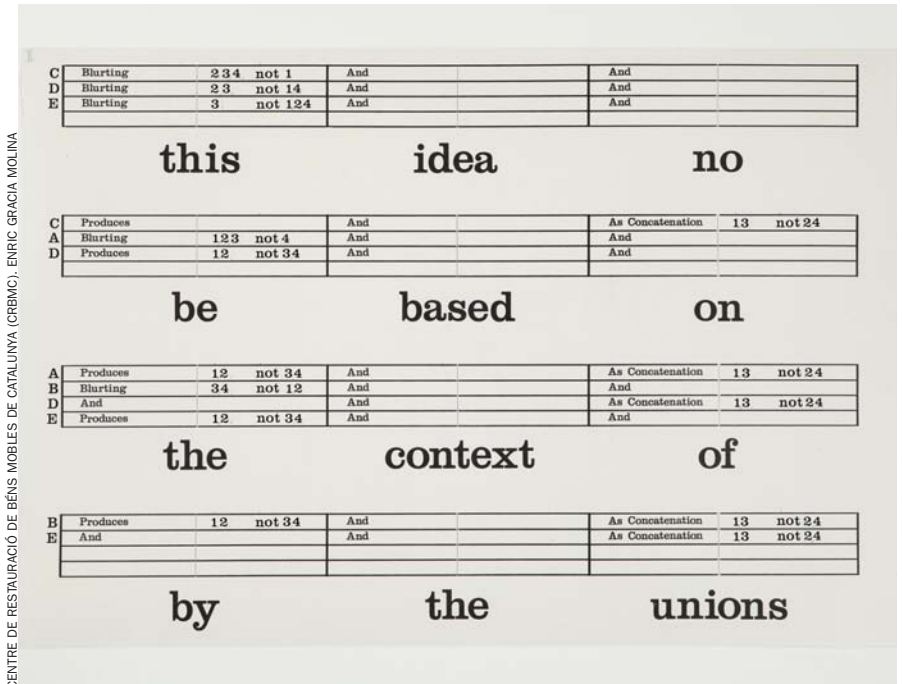
El que anomenem art conceptual comença a veure la llum cap a finals de la dècada del 1960. És fill d'un purisme romàntic. L'art no pot estar subjecte a una simple habilitat tècnica, ni a les condicions particulars de la matèria. L'art conceptual funciona, precisament, com a concepte, però trenca el paradigma del que enteníem, fins aleshores, per art. Ara passa a ser una proposta sintàctica amb un mínim de coherència, i es blindava davant qualsevol opinió o crítica.

Això, d'una banda, elimina aquest gènere literari tan estrany que és la crítica d'art, però de l'altra converteix el crític i el teòric en artistes de ple dret. El concepte esdevé idea, i la idea ideologia.

“La societat liberal, que d'altra banda descansa sobre una profunda fallida moral, necessita sobretot que se la tingui per tolerant; en conseqüència, permetrà de manera oberta, i fomentirà i recompensarà calladament, totes les formes d'aparent dissidència.”

Amb aquesta declaració, el 1977, el col·lectiu Art & Language plantejava la seva crítica a la societat contemporània... però, què o qui eren aquesta gent? Què pretenien? Com s'ho feien? La resposta podem trobar-la a l'extensíssima mostra del MACBA –fruit del dipòsit de la Col·lecció Philippe Méaille–, al complet catàleg que ha editat el comissari –Carles Guerra–, o a les parets i vitrines del museu. Però també és possible que, més enllà de quatre fets establerts proclamats al full de sala, no hi hagi resposta.

Molt breument, Art & Language és un col·lectiu anglosaxó que va iniciar la seva activitat a finals de la dècada del 1960. Pioner de l'art conceptual, pren

Art & Language, Index 02 (Bxal): Indexical Fragments 6, 1974 (detall), 1974. Col·lecció MACBA. Consorci MACBA. Dipòsit Philippe Méaille.

la paraula, la conversació, la discussió, com a lloc de treball. Marcadament polític, opta per una crítica quàntica propera al principi d'indeterminació. O sigui, el discurs com a vehicle artístic i crítica, però inabastable a la crítica i a la fenomenologia estètica.

Som, doncs, davant d'una exposició que aborda un moviment fonamental en la historiografia de l'art contemporani, però que desborda per extensió i intensitat i que visualment és gairebé irrellevant.

Vegem l'exemple de l'*Air-Conditioning Show* (1966-1967). L'obra va

D'alguna manera, Art & Language s'avança a internet i als mecanismes d'indexació dels motors de recerca. Amb vocació absolutista idèntica

començar sent un text i un dibuix. Més endavant es va realitzar en una exposició, el 1972. Però va ser contestada pel següent escrit: “Cal de debò instal·lar *Air-Conditioning* tal com ho descriu el text o n'hi ha prou amb el text?”. O sigui, la realització concreta d'una obra no és un fet conservador i contemplatiu?

Artistes activistes com Hans Haacke o Joseph Beuys, malgrat la seva politització, són titllats de conservadors pels membres d'Art & Language. Potser Pot també ho era, aneu a saber...

Això, però, no impedirà que a l'exposició hi hagi instal·lacions, imatges i fins i tot pintures. Sempre al servei de la dissecció lingüística de les ideologies subjacents en tot discurs.

En certa manera, Art & Language s'avança a internet i als mecanismes d'indexació dels motors de recerca. La seva vocació absolutista, però, és idèntica.